

SINIF ÖĞRETMENLERİNİN MEB HİZMET İÇİ EĞİTİM UYGULAMALARINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ (ADIYAMAN İLİ ÖRNEĞİ)

Yrd. Doç. Dr. Ezlam Pepeler
İnönü Üniversitesi, Malatya
ezlam.susam@inonu.edu.tr

Ahmet Keskin
MEB, Adıyaman
ahmetkeskinelt@gmail.com

Fethiye Ayhan
Malatya
fethiye0623@gmail.com

Özet

Bu araştırma, ilköğretim okullarında görev yapan sınıf öğretmenlerinin hizmet içi eğitim uygulamalarına ilişkin görüşlerini ortaya koymak amacıyla yapılmıştır.

Araştırma evrenini 2015-2016 eğitim öğretim yılında Adıyaman merkez ilçe sınırları içerisinde 34 ilkokulda görev yapan toplam 998 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Seçkisiz/random örnekleme yoluyla belirlenen 8 ilkokulda görev yapan 110 sınıf öğretmeni örneklem olarak alınmıştır. Araştırmada veri toplamak amacıyla Uçar (2005)'in hazırladığı Hizmet İçi Eğitim Uygulamalarını Değerlendirme Anketi kullanılmıştır. Verilerin analizinde t-tesisi, tek yönlü varyans analizi (ANOVA) ve Bonferroni testi kullanılmıştır. Analiz sonuçlarına göre, mesleki kıdem ve alınan hizmet içi eğitim sayısı açısından hizmet içi eğitim uygulamalarına yönelik anlamlı fark görülmüştür. Mezun olunan fakülte türü açısından hizmet içi eğitim uygulamalarına yönelik görüşler açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir.

Anahtar Sözcükler: Sınıf Öğretmeni, Hizmet İçi eğitim, Adıyaman.

THE OPINIONS OF CLASSROOM TEACHERS ON IN-SERVICE TRAINING APPLICATIONS (ADIYAMAN SAMPLE)

Abstract

This research was conducted in order to find out the opinions of classroom teachers on in-service training applications.

Research population was consisted of a total of 998 classroom teachers working in 34 primary schools placed in central districts of Adıyaman in the 2015-2016 academic year. 110 classroom teachers working in primary schools selected as the sample of the study by random sampling method. In the study, Service Training Application Evaluation Questionnaire designed by Uçar (2005) was used in order to collect data. T-test, one-way analysis of variance (ANOVA) and Bonferroni tests were used in order to the analyze the data. According to the results, a significant difference towards in service training applications in terms of seniority and the number of in-service training was observed. No significant differences found towards in service training applications in terms of graduated school type.

Keywords: Classroom Teachers, in-service training, Adıyaman.

GİRİŞ

Bir ülke için şüphesiz en önemli zenginlik, yetişmiş insan gücü oluşturmaktadır. Üretim için en temel faktörlerden biri olan insan gücünün sayısal miktarından daha önemlisi vasıf düzeyidir. Kişilere işe başlamadan önce verilen hizmet öncesi eğitim yanında, işe başladıktan sonra verilen hizmet içi eğitimin önemini en iyi anlayan ve uygulayan ülkeler, günümüzün gelişmiş ve sanayileşmiş ülkeleridir. Bu bağlamda, kişilere verilecek hizmet içi eğitim, hem verimliliği, motivasyonu artıracak, hem de iş görenlerin rahat ve sağlıklı bir ortamda çalışmalarına neden olacaktır. Bu durum işletmelerin ve ülkelerin rekabet edebilirliği açısından da önemlidir. En yaygın ve kapsamlı ifadeyle hizmet içi eğitim; özel ve tüzel kişilere ait iş yerlerinde, belirli bir maaş veya ücret karşılığında işe alınmış veya çalışmakta olan kişilere, görevleriyle ilgili gerekli bilgi, beceri ve tutumları kazandırmak üzere verilen eğitimidir (Öztürk ve Sancak, 2007).

Hizmet içi eğitimin amacı sınırlı olmamakla birlikte aşağıdaki gibi sıralanabilir (Öztürk ve Sancak, 2007):

- İşe yeni başlayan iş görenin kuruma uyumunu sağlamak,
- İş görene kurumun amaç, ilke ve politikalarını bir bütünlük içinde kavratacak becerileri kazandırmak, -işin gerektirdiği temel meslek becerilerini kazandırmanın yanı sıra eğitim eksikliklerini tamamlamak,
- İş görene değişik alanlarda yatay ve dikey geçişlerini sağlayacak tamamlama eğitimi yapmak,
- Bilim, teknoloji, ekonomi ve iş hayatında meydana gelen gelişmelere ve yeniliklere uyum sağlamak, iş metod ve tekniklerini geliştirmek,
- Kurumun ürettiği ürünün (mal, hizmet, düşünce) nitelik, nicelik ve verimliliğini artırmak,
- Üretim ve pazarlama aşamasında hata ve kazaları asgariye indirmek,
- Mesleki sorunları çözme becerisi geliştirmek,
- Kişi ve grup moralini yükseltmek,
- Yeni görevle karşılaşan personelin uyum ve öğrenme sürecini hızlandırmak,
- İş verimini ve ücreti artırmak,
- İş görenin görev, yetki ve sorumlulukları konusunda bilgilerini artırmak,
- Üretimin zamanında yapılmasını sağlamak,
- Malzeme ve enerji tasarrufu sağlamak,
- İş kazalarını ve meslek hastalıklarını önlemek, iş güvenliğini sağlamak,
- İş görenin özgüvenini geliştirmek, güdülemek ve moralini yükseltmek,
- İş görene işinde başarı, değer ve saygınlık kazandırmak.

Ülkelerin kalkınması ve siyasal, sosyal, ekonomik alanlarda gelişmesinde şüphesiz ki, en önemli faktör yetişmiş insan gücüdür. Bir ülkenin maddi kaynaklarının yanı sıra en önemli kaynağı olan nitelikli insan gücü, ülkenin entelektüel sermayesini oluşturur (Küçüktepe, 2013).

Eğitimi yaşamboyu sürdürmenin çeşitli yolları vardır. Topluma mal ve hizmet üreten örgütler için yaşamboyu eğitimi gerçekleştirmenin en kurumsallaşmış biçimi hizmet içi eğitimidir. Hizmet içi eğitim, çalışanların işteki verimliliklerini artırmak için yapılan eğitim olarak tanımlanabilir (Yayla ve Sayın, 2006).

Eğitim alanında ortaya çıkan değişimler sadece eğitim programlarının içeriğinin değil en son öğretim metodlarının ve öğretmenlerin rollerinin de yeniden ele alınması gerekliliğini de beraberinde getirmiştir (Saiti ve Saitis, 2006). Bu süreçte öğretmenlerin oynayacakları rol büyük önem taşımaktadır (Uçar ve İpek, 2006). Öğretmenlerin mesleklerini etkili bir şekilde yürütebilmelerinde deneyim önemli olmakla birlikte tek başına yeterli değildir. Öğretmenlerin kendi mesleki gelişimleri için sorumluluk almaları gerekmektedir ancak kendini geliştirmek isteyen öğretmenlerin şahsi çabalarının mesleki gelişimi sağlamada her zaman yeterli olmadığı bilinmektedir (Gönen ve Kocakaya, 2006). Kendisinin yeterli olduğunu düşünen bir öğretmen bile kendi performansını artırmak veya korumak için diğer meslektaşlarıyla etkileşimden fayda sağlayabilir (Morais, Neves ve Afonso, 2005, akt; Arıbaş ve diğ., 2012).

Öğretmenlere yönelik hizmet içi eğitim; eğitimde amaçlanan niteliklerin öğrencilere kazandırılması yönünde gerekli bilgi, beceri, tutum ve alışkanlıklar ile bilimsel ve sosyo-ekonomik gerçekler ışığında eksikliği kanıtlanan mesleki bilgi, beceri, tutum ve alışkanlıkların öğretmenlere kazandırılmasını hedefleyen süreçlerin bütünü

olarak tanımlanabilir. Bu eğitimde temel amaç; öğretmen ve yöneticileri değişen ve gelişen eğitim anlayışı konusunda bilgilendirmek ve bu süreçte onlara, etkili ve verimli olabilmeleri için gerekli bilgi, beceri ve davranışlar kazandırmaktır (Uçar, 2005).

Bütün bu bilgiler ışığında bu araştırmada ilkokullarda görev yapan sınıf öğretmenlerinin hizmet içi eğitim uygulamalarına ilişkin görüşleri cinsiyet, kıdem, mezun olunan fakülte ve katıldıkları hizmet içi eğitim kursu sayısı değişkenlerine göre belirlenmeye çalışılmaktadır. Bu doğrultuda şu sorulara cevap aranmıştır:

- 1- Sınıf öğretmenlerinin hizmet içi eğitim uygulamalarına yönelik görüşleri cinsiyete göre anlamlı düzeyde farklılaşmakta mıdır?
- 2- Sınıf öğretmenlerinin hizmet içi eğitim uygulamalarına yönelik görüşleri mesleki kıdemlerine göre anlamlı düzeyde farklılaşmakta mıdır?
- 3- Sınıf öğretmenlerinin hizmet içi eğitim uygulamalarına yönelik görüşleri mezun oldukları fakülte türüne göre anlamlı düzeyde farklılaşmakta mıdır?
- 4- Sınıf öğretmenlerinin hizmet içi eğitim uygulamalarına yönelik görüşleri katıldıkları hizmet içi eğitim kursu sayısına göre anlamlı düzeyde farklılaşmakta mıdır?

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, evren ve örnekleme, veri toplama aracının hazırlanması ve verilerin analizi yer almaktadır.

Araştırmanın Modeli

Bu araştırmada, sınıf öğretmenlerinin mevcut hizmet içi eğitim uygulamalarına yönelik görüşlerini belirlemek amacıyla betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Tarama modelleri, geçmişte veya halen var olan bir durumu, var olduğu şekli ile betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımıdır (Karasar, 2012). Araştırmada, 4+4+4 sisteminin 1.kademesi olan ilkokullarda görev yapan sınıf öğretmenlerinin hizmet içi eğitim kurslarına yönelik görüşleri incelenmiştir.

Evren ve Örneklem

Araştırma evrenini 2015-2016 eğitim öğretim yılında Adıyaman merkez ilçe sınırları içerisinde 34 ilkokulda görev yapan toplam 998 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Bütün öğretmenlere ulaşmak güç olacağından dolayı seçkisiz/random örnekleme yoluyla belirlenen 8 ilkokulda görev yapan 110 sınıf öğretmeni örneklem olarak alınmıştır. Bu okullara gönderilen 110 anketten 10 tanesi kişisel bilgiler kısmındaki eksiklikler ya da maddeler kısmındaki yanlışlıklardan dolayı değerlendirme dışında tutulmuştur. Sonuç olarak 100 anket, veri analizi için değerlendirilmiştir.

Veri Toplama Aracının Hazırlanması

Bu araştırmada veri toplamak amacıyla Uçar (2005)'ın, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Bilimleri bölümünden 3 uzman öğretim görevlisinin görüşüne başvurarak hazırladığı 5'li likert tipi 26 maddeden oluşan Hizmet İçi Eğitim Uygulamalarını Değerlendirme Anketi kullanılmıştır. Başta 40 maddeden oluşan bu anket gerekli geçerlilik ve güvenilirlik çalışmalarından sonra 26 maddeye düşülmüştür ve son halini almıştır. Geçerlilik ve güvenilirlik kapsamında anket ilk etapta 120 kişiye uygulanmıştır. Anket geçerliliği için yapılan madde analizi sonucunda korelasyon katsayısı 0.30'un altında olan maddeler anketten çıkarılmıştır. Cronbach's Alpha yönteminin uygulanması sonucunda güvenilirlik katsayısı .91 olarak bulunmuştur.

Verilerin Analizi

Anket sonuçlarından elde edilen veriler, maddeler halinde tek tek ele alınmıştır. Her madde cinsiyet, kıdem, mezun olunan fakülte ve katıldıkları hizmet içi eğitim kursu sayısı değişkenlerine göre analiz edilmiş ve yorumlanmıştır. Verilerin analizi için SPSS 22.00 (Statistical Package for the Social Sciences) istatistiksel veri analiz programı kullanılmıştır. Anket verilerinin analizinde katılımcıların özelliklerini betimlemek amacıyla aritmetik ortalama, frekans ve yüzdeler hesaplanmıştır. Hizmet içi eğitim uygulamalarına ilişkin görüşlerin cinsiyet değişkeni açısından incelemek için bağımsız gruplar için t-tesisi; yine öğretmen görüşlerinin mezun olunan fakülte türü, katıldıkları hizmet içi eğitim sayısı ve kıdem değişkenleri açısından incelemek için ise tek yönlü varyans analizi (ANOVA) ve Bonferroni kullanılmıştır.

Ankette yer alan öğretmen görüşlerinin aritmetik ortalamalarını karşılaştırırken şu puanlar kullanılmıştır:

Hiç Katılmıyorum	1.00 – 1.79
Çok Az Katılıyorum	1.80 – 2.59
Biraz Katılıyorum	2.60 – 3.39
Oldukça Katılıyorum	3.40 – 4.19
Tamamen Katılıyorum	4.20 – 5.00

BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümde araştırma sonucunda elde edilen “Kişisel Bilgiler” ve “Hizmet İçi Eğitim Uygulamaları”na ilişkin bulgular ve yorumlar yer almaktadır.

Kişisel Bilgiler

Bu bölümde araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerine ait kişisel bilgilere ilişkin bulgulara yer verilmiştir.

Katılımcıların Cinsiyetlerine İlişkin Bulgular

Tablo 1: Katılımcıların Cinsiyetlerine İlişkin Bulgular

Cinsiyet	N	%
Bay	65	65
Bayan	35	35
Toplam	100	100

Tablo 1’de görüldüğü üzere araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin 65 (%65)’i bay, 35 (%35)’i de bayandır.

Katılımcıların Mesleki Kıdemlerine İlişkin Bulgular

Tablo 2: Katılımcıların Mesleki Kıdemlerine İlişkin Bulgular

Mesleki Kıdem	N	%
1-5 Yıl	0	0
6-10 Yıl	11	11
11-15 Yıl	29	29
16-20 Yıl	27	27
21 Yıl ve Üzeri	33	33
Toplam	100	100

Tablo 2’de görüldüğü gibi araştırmada 1-5 yıl mesleki kıdemi olan sınıf öğretmeni yer almamaktadır. 6-10 yıl mesleki kıdeme sahip öğretmenlerin sayısı 11 (%11), 11-15 yıl mesleki kıdemi olanların sayısı 29 (%29), 16-20 yıl mesleki kıdeme sahip olanların sayısı 27 (%27) ve son olarak 21 yıl ve üzeri kıdemi olan öğretmenlerin sayısı 33 (%33)’tür.

Katılımcıların Mezun Oldukları Fakülte Türüne İlişkin Bulgular

Tablo 3: Katılımcıların Mezun Oldukları Fakülte Türüne İlişkin Bulgular

Mezun Olunan Fakülte Türü	N	%
Eğitim Enstitüsü/Eğitim Yüksek Okulu	13	13
Eğitim Fakültesi	77	77
Fen Edebiyat Fakültesi	2	2
Diğer	8	8
Toplam	100	100

Tablo 3'ten de görüldüğü üzere katılımcıların büyük çoğunluğu, 77 kişi (%77) Eğitim Fakültesi mezunu olduklarını belirtmiştir. Eğitim Enstitüsü/Eğitim Yüksek Okulu mezunlarının sayısı 13 (%13) iken, Fen Edebiyat Fakültesi mezunlarının sayısı 2 (%2)'dir. Son olarak 8 (%8) katılımcı diğer fakültelerden mezun olduklarını belirtmiştir.

Katılımcıların Katıldıkları Hizmet İçi Eğitim Kursu Sayısına İlişkin Bulgular

Tablo 4: Katılımcıların Katıldıkları Hizmet İçi Eğitim Kursu Sayısına İlişkin Bulgular

Katıldıkları Hizmet İçi Eğitim Kursu Sayısı	N	%
Hiç	15	15
1-4 Defa	41	41
5-8 Defa	31	31
9 ve Üzeri	13	13
Toplam	100	100

Tablo 4'e göre 15 (%15) katılımcı daha önceden hiçbir hizmet içi eğitim kursuna katılmadığını belirtmiştir. 41 (%41) kişi bugüne kadar 1-4 arası kez hizmet içi eğitim kurslarına katılmışken, 31 (%31) kişi 5-8 kez hizmet içi eğitim kursuna katılmıştır. Toplamda 9 ve üzeri kez hizmet içi eğitime katılanların sayısı ise 13 (%13)'tür.

Hizmet İçi Eğitim Uygulamalarına İlişkin Bulgular

Tablo 5: Hizmet İçi Eğitim Uygulamalarına Göre Öğretmen Görüşlerine İlişkin Bulgular

HİZMET İÇİ EĞİTİM UYGULAMALARINA İLİŞKİN İFADELER	N	\bar{X}	Ss
1.Bir kurum, personelinin sürekli gelişimini hizmet içi eğitimle sağlar.	100	3,65	1,15
2.Hizmet içi eğitim faaliyetleri yenilikleri yakından takip etme olanağı sağlar.	100	3,71	1,18
3.Hizmet içi eğitim çağımızın bir gereğidir.	100	3,93	1,15
4.Bilimsel, teknolojik ve toplumsal alandaki gelişmeler öğretmenlerin hizmet içi eğitim almalarını zorunlu kılar.	100	3,90	1,07
5.Hizmet içi eğitim, eğitim alanındaki yenilik ve gelişmelerin gerektirdiği bilgi, beceri ve davranışları kazandırır.	100	3,73	0,97
6.Hizmet içi eğitim mesleki yeterlilik açısından hizmet öncesi eğitimden doğan eksiklikleri tamamlar.	100	3,39	1,12
7.Hizmet içi eğitim öğretmenlerin eğitim sistemine uyumunu sağlar.	100	3,64	0,98
8.Hizmet içi eğitim, eğitim sisteminin etkililiğini ve verimliliğini artırır.	100	3,75	0,95
9.Hizmet içi eğitim faaliyetlerine isteyerek katılıyorum.	100	3,89	1,13

10.Hizmet içi eğitim faaliyetlerine, beni alanımda geliştireceğine inandığım için katılıyorum.	100	3,83	1,10
11.Hizmet içi eğitim faaliyetlerine, gelişme ve yönelimlere ayak uyduramamda destek olacağına inandığım için katılıyorum.	100	3,80	1,03
12.Hizmet içi eğitim faaliyetleri katılımcılar açısından uygun zamanlarda yapılmaktadır.	100	2,89	1,33
13.Hizmet içi eğitim faaliyetleri katılımcıların ihtiyaç ve beklentilerine cevap verecek şekilde düzenlenmektedir.	100	3,08	1,18
14.Hizmet içi eğitim faaliyetlerine alınan kişiler objektif kriterlere göre belirlenmektedir.	100	2,71	1,37
15.Hizmet içi eğitim faaliyetlerinde katılımcı sayısı programın etkililiği için uygun sayıda tutulmaktadır.	100	3,05	1,13
16.Hizmet içi eğitim faaliyetleri programa uygun ortamlarda (bina, salon, derslik vb.) yürütülmektedir.	100	3,09	1,21
17.Hizmet içi eğitim faaliyetlerinde program konuları katılımcıların ihtiyaç duyduğu kapsamda işlenmektedir.	100	3,18	1,11
18.Hizmet içi eğitim faaliyetlerinde program konuları amaçlara uygun yöntem-tekniklerle işlenmektedir.	100	3,27	1,15
19.Hizmet içi eğitim faaliyetlerinde öğretim faaliyetlerinin etkililiğini artırmak için konu ve amaçlara uygun araç-gereç kullanılmaktadır.	100	3,27	1,11
20.Hizmet içi eğitim faaliyetlerinde programda amaçlanan bilgi ve beceriler kazandırılmaktadır.	100	3,42	1,111
21.Hizmet içi eğitim faaliyetleri sırasında programların daha etkili hale getirilebilmesi için katılımcıların görüşleri (önerileri) alınmaktadır.	100	3,20	1,20
22.Hizmet içi eğitim faaliyetlerinin sonunda objektif kriterlerle değerlendirme yapılmaktadır.	100	3,11	1,18
23.Hizmet içi eğitim faaliyetlerine katılanlar, öğrendiklerini uygulama imkânı bulmaktadır.	100	2,98	1,04
24.Hizmet içi eğitim faaliyetlerinde görevlendirilecek öğreticiler alanında uzman kişiler arasından seçilmemektedir.	100	2,99	1,32
25.Hizmet içi eğitim birimleri kurumsal ve liyakatli bir yönetici kadroya sahip değildir.	100	3,00	1,18
26.Personele (yönetici, öğretmen) yönelik sağlıklı ve düzenli bir hizmet içi eğitim politikası bulunmamaktadır.	100	3,35	1,27

Tablo 5'e bakıldığında 3. maddedeki "Hizmet içi eğitim çağımızın bir gereğidir" ifadesi sınıf öğretmenlerinin en çok katıldıkları ($\bar{X}=3,93$) maddedir. Hizmet içi eğitimin öneminin öğretmenler tarafından kabul edildiğini anlamaktayız.

Sınıf öğretmenlerinin en az katıldığı ($\bar{X}=2,71$) madde ise "Hizmet içi eğitim faaliyetlerine alınan kişiler objektif kriterlere göre belirlenmektedir" ifadesinin yer aldığı 14. maddedir. Öğretmenler hizmet içi eğitime alınan kişilerin objektif belirlenmediğini düşünmektedirler.

Öğretmenlerin 1, 2, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11 ve 20. maddelerine oldukça katıldıkları görülmektedir. Maddeler incelendiğinde, öğretmenlerin hizmet içi eğitim uygulamalarının gerekli olduğunu, kendilerini geliştireceğini, yeterliklerini arttıracığını düşündükleri ve katılmak istediklerini anlamaktayız.

Öğretmenlerin 6, 12, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 21, 22, 23, 24, 25 ve 26. maddelere biraz katıldıkları anlaşılmaktadır. Maddelere bakıldığında genel olarak hizmet içi eğitim uygulamalarının öğretmenler tarafından yeterli bulunmadığı, eksik yanlarının olduğunu düşündükleri anlaşılmaktadır.

Cinsiyet Değişkeni Açısından Hizmet İçi Eğitim Uygulamalarına İlişkin Öğretmen Görüşlerine Ait Bulgular

Tablo 6: Cinsiyet Değişkeni Açısından Hizmet İçi Eğitim Uygulamalarına İlişkin Öğretmen Görüşlerine Ait Bulgular

Hizmet İçi Eğitim Uygulamalarına İlişkin İfadeler	Cinsiyet	N	\bar{X}	ss	t	p
9.Hizmet içi eğitim faaliyetlerine isteyerek katılıyorum.	Bay	65	4,10	,97	2,52	0,02*
	Bayan	35	3,48	1,27		
12.Hizmet içi eğitim faaliyetleri katılımcılar açısından uygun zamanlarda yapılmaktadır.	Bay	65	3,12	2,44	1,84	0,01*
	Bayan	35	2,45	2,56		

*p<.05

Tablo 6'daki verilerde görüldüğü üzere 9. madde için bay ve bayan öğretmenler açısından anlamlı bir fark olduğu anlaşılmaktadır (t=2,52, p<0,05). Grupların aritmetik ortalamaları incelendiğinde, bay öğretmenlerin (\bar{X} =4,10), bayan öğretmenlere (\bar{X} =3,48) göre daha yüksek düzeyde 'oldukça' katıldıkları görülmektedir. Erkek öğretmenlerin hizmet içi eğitim faaliyetlerine katılmada daha gönüllü oldukları anlaşılmaktadır. Bu durum bayan öğretmenlerin günlük hayatta farklı sorumlulukları olduğundan dolayı bu faaliyetlerin zamanlarını alacağını düşündüklerini akla getirmektedir.

Yine Tablo 6'daki verilere bakıldığında 12. madde için bay ve bayan öğretmenler açısından anlamlı bir fark olduğu görülmektedir [t=1,84, p<0,05]. Grupların aritmetik ortalamaları karşılaştırıldığında, bay öğretmenler (\bar{X} =3,12) ile "biraz" düzeyinde katılırken bayan öğretmenler (\bar{X} =2,45) ile "çok az" düzeyinde katıldıkları söylenebilir. Yine bu maddede bayan öğretmenlerin günlük hayatlarındaki farklı sorumlulukları olmasından dolayı değişiklik gösterdiği düşünülmektedir.

Kıdem Değişkeni Açısından Hizmet İçi Eğitim Uygulamalarına İlişkin Öğretmen Görüşlerine Ait Bulgular

Tablo 7: Kıdem Değişkeni Açısından Hizmet İçi Eğitim Uygulamalarına İlişkin Öğretmen Görüşlerine Ait Bulgular

Hizmet İçi Eğitim Uygulamalarına İlişkin İfadeler	Kıdem	N	\bar{X}	ss	F	MWU p
1.Bir kurum, personelinin sürekli gelişimini hizmet içi eğitimle sağlar.	6-10 yıl	11	3,00	,77	3,84	,04*
	21 yıl ve üzeri	33	4,06	,99		
25.Hizmet içi eğitim birimleri kurumsal ve liyakatli bir yönetici kadroya sahip değildir.	16-20 yıl	27	2,56	2,44	3,27	,02*
	21 yıl ve üzeri	33	3,45	2,56		

*p<.05

Tablo 7'deki verilerde görüldüğü üzere 1. madde için 6-10 yıl ile 21 yıl ve üzeri kıdeme sahip olan öğretmenler açısından anlamlı bir fark olduğu anlaşılmaktadır (F=3,84, p<0,05). Grupların aritmetik ortalamaları incelendiğinde, 21 yıl ve üzeri kıdeme sahip olan öğretmenlerin (\bar{X} =4,06), 6-10 yıl kıdeme sahip olan öğretmenlere (\bar{X} =3,00) göre daha yüksek düzeyde 'oldukça' katıldıkları görülmektedir. Bu durum öğretmenlik mesleğinde tecrübenin ilerlemesiyle birlikte hizmet içi eğitime önem vermenin daha çok arttığını göstermektedir.

Tablo 7'deki verilere bakıldığında 25. madde için 16-20 yıl ile 21 yıl ve üzeri kıdeme sahip olan öğretmenler açısından anlamlı bir fark olduğu anlaşılmaktadır ($F=3,27$, $p<0,05$). Grupların aritmetik ortalamaları incelendiğinde, 21 yıl ve üzeri kıdeme sahip olan öğretmenlerin ($\bar{X}= 3,45$), 16-20 yıl kıdeme sahip olan öğretmenlere ($\bar{X}= 2,56$) göre daha yüksek düzeyde 'oldukça' katıldıkları görülmektedir. Öğretmenlerin kıdemleri, hizmet içi eğitimle ilgili tecrübeleri arttıkça hizmet içi eğitim uygulamalarını yeterli bulunmadıkları, iyi bir şekilde organize edilmediğini düşündükleri anlaşılmaktadır.

Mezun Olunan Fakülte Değişkeni Açısından Hizmet İçi Eğitim Uygulamalarına İlişkin Öğretmen Görüşlerine Ait Bulgular

Mezun olunan fakülte değişkeni açısından analiz yapıldığında hiçbir maddede anlamlı farklılık olmadığı görülmüştür. Bu durumdan hizmet içi eğitime, hangi fakülteden mezun olunursa olunsun bakış açısının bütün öğretmenler için benzer olduğu anlaşılmaktadır.

Katıldıkları Hizmet İçi Eğitim Kursu Sayısı Değişkeni Açısından Hizmet İçi Eğitim Uygulamalarına İlişkin Öğretmen Görüşlerine Ait Bulgular

Tablo 8: Katıldıkları Hizmet İçi Eğitim Kursu Sayısı Değişkeni Açısından Hizmet İçi Eğitim Uygulamalarına İlişkin Öğretmen Görüşlerine Ait Bulgular

Hizmet İçi Eğitim Uygulamalarına İlişkin İfadeler	Kıdem	N	\bar{X}	ss	F	MWU p
1.Bir kurum, personelinin sürekli gelişimini hizmet içi eğitimle sağlar.	Hiç	15	3,07	1,33	3,57	,01*
	9 ve üzeri	13	4,38	,77		
9.Hizmet içi eğitim faaliyetlerine isteyerek katılıyorum.	Hiç	15	3,07	1,39	5,56	,00*
	9 ve üzeri	13	4,62	,65		
10.Hizmet içi eğitim faaliyetlerine, beni alanımda geliştireceğine inandığım için katılıyorum.	Hiç	15	3,07	1,33	4,27	,00*
	9 ve üzeri	13	4,46	,66		
11.Hizmet içi eğitim faaliyetlerine, gelişme ve yönelimlere ayak uyduramamda destek olacağına inandığım için katılıyorum.	Hiç	15	3,33	1,35	2,99	,02*
	9 ve üzeri	13	4,46	,66		
12.Hizmet içi eğitim faaliyetleri katılımcılar açısından uygun zamanlarda yapılmaktadır.	Hiç	15	2,07	1,16	2,93	,03*
	9 ve üzeri	13	3,46	1,13		
13.Hizmet içi eğitim faaliyetleri katılımcıların ihtiyaç ve beklentilerine cevap verecek şekilde düzenlenmektedir.	Hiç	15	2,27	1,16	4,02	,01*
	9 ve üzeri	13	3,69	1,38		
20.Hizmet içi eğitim faaliyetlerinde programda amaçlanan bilgi ve beceriler kazandırılmaktadır.	Hiç	15	2,87	,92	3,18	,02*
	9 ve üzeri	13	4,08	1,26		

22.Hizmet içi eğitim faaliyetlerinin sonunda objektif kriterlerle değerlendirme yapılmaktadır.	Hiç	15	2,40	1,24	3,47	,01*
	9 ve üzeri	13	3,77	1,36		

*p<.05

Tablo 8'deki verilerde görüldüğü üzere 1., 9., 10., 11., 12., 13., 20. ve 22. maddelerde hiç hizmet içi eğitime katılmayan öğretmenler ile 9 ve üzeri sayıda hizmet içi eğitime katılan öğretmenler açısından anlamlı bir fark olduğu anlaşılmaktadır. Grupların aritmetik ortalamaları incelendiğinde, 9 ve üzeri sayıda hizmet içi eğitime katılan öğretmenlerin maddelere "oldukça" ve "tamamen" katıldıkları görülmektedir. Hizmet içi eğitim alan öğretmenlerin bu eğitimi hiç almayan öğretmenlere göre önemini daha çok kabul ettikleri anlaşılmaktadır.

SONUÇ

Araştırmadan elde edilen verilere göre öğretmenlerin hizmet içi eğitimle ilgili görüşleri şu şekildedir;

- Hizmet içi eğitimin çağımızın bir gereği olduğunu,
- Hizmet içi eğitim faaliyetlerine alınan kişilerin objektif kriterlere göre belirlenmediğini,
- Hizmet içi eğitim uygulamalarının gerekli olduğunu, kendilerini geliştireceğini, yeterliklerini arttıracığını,
- Mevcut hizmet içi eğitim uygulamalarının yeterli bulunmadığını, eksik yanlarının olduğunu düşündükleri ortaya çıkmıştır.
- Erkek öğretmenlerin hizmet içi eğitim faaliyetlerine kadın öğretmenlere göre daha isteyerek katıldıkları,
- Erkek öğretmenlerin hizmet içi eğitim faaliyetlerinin katılımcılar açısından uygun zamanlarda yapıldığını daha çok düşündükleri,
- Bir kurumun, personelinin sürekli gelişimini hizmet içi eğitimle sağladığını 21 yıl ve üzeri mesleki kıdeme sahip öğretmenlerin 6-10 yıl kıdeme sahip öğretmenlere göre daha çok kabul ettikleri,
- Hizmet içi eğitim birimlerinin kurumsal ve liyakatli bir yönetici kadroya sahip olmadığının 21 yıl ve üzeri kıdeme sahip öğretmenler tarafından daha çok düşünüldüğü,
- Mezun olunan fakülte açısından hiçbir maddede anlamlı farklılık olmadığı,
- 9 ve üzeri sayıda hizmet içi eğitime katılan öğretmenlerin maddelere, hiç hizmet içi eğitim almayan öğretmenlere göre daha fazla katıldıkları ortaya çıkmıştır.

Not: Bu çalışma 13- 15 Mayıs 2016 tarihlerinde Antalya'da 10 Ülkenin katılımıyla düzenlenen 7th International Congress on New Trends in Education – ICONTE'de sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

KAYNAKÇA

Arıbaş ve ark.,(2012). *İngilizce öğretmenlerinin hizmet içi eğitim faaliyetlerine ilişkin görüşleri*. Ankara: MEB.

Gönen, S. ve Kocakaya, S. (2006). Fizik öğretmenlerinin hizmet içi eğitimler üzerine görüşlerinin değerlendirilmesi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19/1, 37-44.

Karasar, N. (2012). Bilimsel araştırma yöntemi. Ankara: Nobel Yayıncılık.

Küçüktepe, C. (2013). Sınıf öğretmenlerinin hizmet içi eğitim ihtiyaçlarının öğretmen görüşlerine göre belirlenmesi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13/2, 26-43.

Öztürk, M. ve Sancak, S. (2007). Hizmet içi eğitim uygulamalarının çalışma hayatına etkileri. *Journal of Yasar University*, 2/7, 761-794.

Saiti, A. ve Saitis, C. (2006). In-service training for teachers who work in full-day schools – evidence from greece. *European Journal of Teacher Education*, 29/4, 455-470.

Uçar, R. (2005). *İlköğretim okullarında görev yapan yönetici ve öğretmenlerin meb hizmet içi eğitim uygulamalarına ilişkin görüşleri (Van ili örneği)*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Van.

Uçar, R. ve İpek, C. (2006). İlköğretim okullarında görev yapan yönetici ve öğretmenlerin MEB hizmet içi eğitim uygulamalarına ilişkin görüşleri. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3/1, 34-53.

Yayla, D. ve Sayın, M. (2006). *Milli eğitim bakanlığının hizmet içi eğitim faaliyetlerinin değerlendirilmesi*. Ankara, MEB Eğitimi Araştırma ve Geliştirme Dairesi Başkanlığı.